

Banksy

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

April 2025

Mentor in znanje št. 2/2025

Pa saj ne boste kar šli!

Študijsko leto se zaključuje, a odnosi z vašimi študenti sežejo tudi onkraj uradnega zaključka, kajti študenti/ke potrebujejo vas in potrebujejo drug drugega. "Drug v drugem zbuja upanje", je dejal nekdo med njimi.

Temelj odnosov je *pripadnost*. To gradimo v osebnih odnosih, v odnosih s študijsko skupino, pa tudi na (institucionalni) ravni celotne univerze.

Na številnih univerzah študente in mentorje veseli *skupni pohodi* (organizirajo jih študenti sami), *obiski gledaliških/filmskih predstav, koncertov* in razprava o njih, *študijski izleti*, povezani s študijskim programom. V preteklosti smo organizirali tudi študijske obiske tovarn, izobraževalne programe na morju ali kje drugod, ali preprosto *redna srečanja in pogovore* zunaj zidov univerze itd. Čas korone je v Ljubljani botroval tudi nastanku *Poletne univerze in srečanjem po spletu*.

Pripadnost skozi učenje in skrb za študijsko skupino

Skozi študijsko leto mentorji gradimo občutek pripadnosti univerzi ali študijski skupini na številne načine; z *organizacijo* in *potekom študija* (rednost, smiseln izbor učnih lokacij). Pomembne so *vsebine*: kako jih izberemo, kako zagotovimo progresivnost vsebin, ob tem pa se sprašujemo, zakaj bi študenti utegnili potrebovati neko znanje, kako se to znanje nanaša na aktualna dogajanja v okolju. So vsebine, s katerimi gradimo program, zanimive in dobrodošle?

Prav je, da uporabljamo *različne metode*, da smo pozorni na to, kako jih "stopnjujemo", od tistih igrivih, ki zahtevajo manj osebne zavzetosti, do *kooperativnega učenja*, kjer podskupine s tremi ali štirimi člani opravijo vsaka svoj del naloge, preden spoznanja skupaj predstavijo celotni skupini ali javnosti.

Posebej previdni moramo biti mentorji glede *igranja vlog* ali pri jezikovnem izobraževanju pri *dramatizacijah* ... Te metode lahko pridejo na vrsto komaj takrat, ko je medsebojno zaupanje že ustvarjeno, sodelovanje v njih pa je seveda prostovoljno. Bili smo v Novigradu in v hotelski dvorani smo igrali *komunikacijske igre*, ki smo si jih sposodili v jezikovnem izobraževanju. Vsi so bili navdušeni nad svojimi improvizacijami, kar me ena od udeleženk zaprosi, če sme oditi v sobo. Seveda sem se strinjala. Razlaga? Oče je nekoč presekal njeno navdušenje, rekoč: "Če nimaš ničesar pametnejšega povedati, bodi tiho!" Njej in morda še komu je bilo naše *stand up* gledališče mučno!

Študijske in obštudijske dejavnosti, ki jih načrtujete in izvedete, so gradniki pripadnosti, ki jo razvijate skupaj s "pomembni drugimi", tj. skupaj z zaposlenimi v vaši organizaciji in skupaj s koordinatorji dejavnosti, skupaj z animatorji študijskih skupin ... Njihova vloga je zmeraj pomembna, še posebno v času poletne prekinitve študijskega programa.

Gradnja medsebojnih odnosov je pogoj osebne rasti

Odnos med mentorjem in posameznimi študenti je eden glavnih dejavnikov pripadnosti. V literaturi sicer ne najdemo veliko člankov na to temo, pa vendar pripadnost se utrjuje in se kaže v *pogostih stikih* z drugimi, tistimi, ki jim je mar za nas in naše dobro počutje. Odnosi pa morajo biti stalni, če naj delujejo. Med počitnicami jih ne moremo kar odložiti na pozneje, na jesen! Ljudje želimo biti sprejeti, cenjeni, spoštovani, podprti. Želimo nekaj doseči, biti slišani, videni, imeti vpliv ves čas. To so pogoji *osebne rasti*.

Mentorji se tako vključujejo v dejavnosti, ki zanimajo študente (gredo z njimi na kosilo, sladoled, sprehod, na kulturne prireditve), so pogosto v dialogu z njimi. Sprejemajo njihove nasvete in predloge.

Pomembni so *redni pogovori*. Teme so lahko različne: učne, družbene. Tema je lahko preteklo in zdajšnje življenje, vrednote, to so lahko strahovi in upanja. Pomembno je, da študenti lahko sprašujejo in da sistematično beležijo svoja zanimanja. "In potem smo napisali skupaj, kaj pričakujemo, kaj nas teži, kaj nas veseli, česa si želimo, kaj lahko storimo."

Zaključek

Izobraževanje starejših pomeni prenašanje in skupno ustvarjanje znanja, oblikovanje stališč, vzpostavljanje in krepitev medsebojnih odnosov in pripadnosti. V mislih je treba imeti, da je naše izobraževanje življenje samo in za življenje ter da je pripadnost proces, ki se gradi nenehno. *Saj ne boš kar šla*, pravi tudi igralec in šansonjer [Branko Završan](#).

Pa lep pozdrav,
Dušana Findeisen